

DALEN GÅRD VENNEFORENING

AKTIVITETER 2016 – 2018

(Foto: Rune Kristiansen)

KORT OM GÅRDENS HISTORIE

Øvre Fosenvågen startet som et løkkebruk på 1780-tallet av Walter Miln (1749- 1799). Den første tiden var det ingen som bodde på stedet. Det stod kun en låve der. I årene 1808-1810 ble det drevet nydyrking og grøfting, og Milns vånegård (hovedhuset) ble flyttet fra byen og satt opp. Våningshuset stod først i nord sør retning, men ble ca. 1870 dreiet 90 grader, mest sannsynlig av værmessige årsaker. I begynnelsen på 1800-tallet kom gården i familien Knudtzons eie. Den ble da kalt Dalen (Knudtzondalen). I 1846 solgte N.H. Knudtzon gården til Hans Larsen Dahl for 4000 riksdaler. Etter datidens målestokk var Dalen en ganske stor gård med 17 melkekyr, 1 okse og 3 hester. I 1853 forpaktet Dahl gården til lærer og handelsborger Iver Hansen. Hansen startet serveringssted og dansetilstelninger på gården, noe som gjorde Dalen til et populært utfartssted om søndagene, men ikke hos prost Folkmann Schaanning. Han klagde til biskopen og samme år ble Hansen utnevnt/forflyttet til Røros som lærer og klokker. Dahl fikk økonomiske problemer og solgte gården til surnadalingen Gregorius Aune i 1853. To år senere kjøpte sambygdingen Jon Pedersen Glærum Dalen gård og flyttet til byen. I 1883 overtok sønnen, Peder, gården. Han drev den til 1921, da Jon Glærum ble driver. Sønnen Per ble den siste som drev stedet, som på folkemunne ble kalt Glærumgården.

1952 eksproprierte kommunen all dyrka marka fra gården, for å bygge idrettsanleggene (Atlanten stadion). Ca. 1970 avsluttet Glærum gårdsdriften etter at utbyggingen i Folkeparken gjorde det umulig med videre drift. I 2004 eksproprierte kommunen resten av eiendommen. I 2013 ble gården fredet. Det er totalt 6 bygninger på gården. At det midt i en by finnes et komplett gårdsanlegg (løkkebruk) er ganske unikt. Løkkebrukene er spesielle, da de ligger rundt

byen og tidligere fungerte som matferrådet til byens befolkning. Veggmaleriene i 2. etasje i våningshuset må nevnes. De er kjent langt ut over Nordmøres grenser.

Etter eksproprieringen levde stedet sin Tornerose-søvn, noe som resulterte i gjengroing og bygningsforfall.

(Foto: Rune Kristiansen)

I 2016 ble Dalen gård venneforening stiftet etter initiativ fra Rune Kristiansen. Styreleder er Jan Brede Falkevik. Foreningen har per i dag ca. 1000 Facebookvenner.

AKTIVITETEN I 2016

17. juli 2016 tok Rune Kristiansen initiativet til dugnadsarbeid på Dalen gård etter en avisreportasje om gårdens begredelige tilstand.

(Foto: Rune Kristiansen)

Mange var med på dugnadene i 2016

Den første dugnaden samlet ca. 25 ivrige deltakere, et antall som langt oversteg forventningene.

Den 3. august ble venneforeningen offisielt stiftet. En uke senere fikk foreningen sin hjemmeside på Facebook.

Frem til august ble det arrangert tre store dugnader med godt oppmøte. I tillegg kom flere mindre dugnader. Grilling hørte som regel med til hver dugnad. Av oppgaver som ble utført dette året kan følgende nevnes:

- Fjerning av busker, trær og annen vegetasjon rundt de gjengrodde gårdsbygningene og på Flaggstanghøyden. Mye ble til flis ved hjelp av flismaskin bemannet av Kristiansund skog- og trepleie.
- Klippet gresset rundt bygningene og i Hestehagen.
- I tillegg til gjengroingen var det mye søppel rundt om på gården. Dette ble fjernet og lagt i containere vi fikk låne gratis.
- Våningshuset trengte både rydding og vask. Gardiner ble også hengt opp.
- De to benkene ved hovedinngangen til våningshuset ble rustbehandlet og malt.
- I august ble skogen mellom frauhuset og smia fjernet selv om regnet høljet ned på dugnadsdagen. Her fikk vi maskinell hjelp fra kommunen til å fjerne det største treet.
- Samme måned ble det utlyst konkurranse om logo for venneforeningen. En rekke forslag kom inn. Et lokalt designfirma Eggedosis, vant.

(Foto: Rune Kristiansen)

Rydding av skog og kratt mellom frauhuset og smia

- 2. oktober ble forestillingen “Amerikaklokkå” satt opp på gården etter at venneforeningen hadde vært i kontakt med Teaterhjelpa ved Endre Skar. Amftribune ble leid hos Braatthallen as. Og den stilte også med byggeleder. Forestillingen ble en stor suksess med fullsatt amfi.

(Foto: Iren Bolgen)

Skuespillerne hylles etter forestillingen

- I forbindelse med nevnte forestilling ble det kjørt på grus på veien gjennom eiendommen av venneforeningen.
- Saget ved og lagt i stabel.
- I desember var det julemarked i våningshuset på gården med en rekke utstillere/selgere og godt oppmøte.

I løpet av året ble et interimsstyre etablert og flere møter ble holdt. Styret bestod av følgende: Jan Brede Falkevik (leder), Rune Kristiansen (nestleder), Marit Moe Backer (økonomiansvarlig), Karin Lyngeng (sekretær), Anita Brevik (styremedlem) og Anette Scheen (styremedlem).

Foto: Rune Kristiansen)

Det var fullt hus under forestillingen

AKTIVITETEN I 2017

Allerede i januar ble årets første dugnad gjennomført. Det flotte været gjorde det mulig å plukke ned alt trevirke i amfiet etter forestillingen "Amerikaklokkå" og lagre det på låven. Vi var ikke så mange, men jobben ble gjort.

Dette året viste at det er en kjerne på ca. 10 personer som kom til å stå for det praktiske arbeidet i gårdens venneforening. For en del var arbeidet på gården i 2016 av midlertidig karakter. I tillegg bor mange av gårdens venner utenbys eller at alder og redusert helse hindrer en aktiv deltakelse. Men ut fra aktiviteten på Facebook, ser vi at mange har interesse for gården og det arbeidet som gjøres.

Interimsstyret fra 2016 fortsatte i hele 2017. Det ble avholdt 7 styremøter i 2016/17. Foreningen er registrert i Brønnøysundregisteret.

Vi slår gresset rundt bygningene og på Flaggstanghaugen flere ganger i løpet av hver sesong. I Hestehagen slår vi en gang i sesongen.

(Foto: Rune Kristiansen)

Her var det tilnærmet jungel før foreningen og hjelpere trådte til

I juni ble det gjennomført befarings på gården. Tilstede var Roald Røsand fra eiendomsavdelingen i kommunen, Jan Brede Falkevik og Rune Kristiansen fra venneforeningen, fylkeskultursjef Heidi-Iren Wedlog Olsen, rådgiver Frida Aakervik og bygningsantikvar Christ Allan Sylthe fra fylkeskommunen. Formålet var å undersøke vedlikeholdstilstanden til bygningene og avklare vedlikeholdstiltak.

Tiltak:

- Reparere taket på frauhuset
- Tette mønet på låven
- Reparasjon av kledning på våningshuset. Maling.
- Kabel frem til våningshuset i stedet for luftstrek
- Utbedring av skorsteinspipen

Firmaet Lervike ble engasjert for å foreta en teknisk vedlikeholdstilstand på bygningsmassen.

Ut fra ovennevnte ble innlegg (rør) i pipa montert, vestveggen malt med to strøk og taket på frauhuset sikret med presenning. Melkebua ble sikret med stropper.

(Foto: Anita Brevik)

Maling av vestveggen

Christ Allan Sylthe holdt et utendørsforedrag om gården med godt fremmøte.

Glad for engasjementet rundt Dalen gård

(Foto: TK)

Bygningsantikvar Sylthe hos Møre og Romsdal fylkeskommune samlet mange interesserte til sitt utendørsforedrag om gården

Ellers ble følgende gjort dette rapporteringsåret:

- Nordmøre Historielag kontaktet venneforeningen om artikler i årboken for 2018 om Dalen gård i fortid og nåtid. Kjell Dønheim sa ja til å ta et historisk tilbakeblikk, og Rune Kristiansen skulle skrive om gården i dag.
- Jan Brede og Rune holdt flere foredrag om gården rundt om i kommunen, samt omvisninger i våningshuset med hovedvekt på veggmaleriene i 2. etasje.
- Ryddet felte trær, gamle greiner og busker i Hestehagen. Arbeidet ble utført av Kristiansund skog- og trepleie.
- Glass skiftet i vedovn i våningshuset
- Ny varmtvannstank innkjøpt av venneforeningen til våningshuset
- Takrennene på våningshuset ble rensket
- Ryddet i kjelleren på våningshuset
- Loftet i våningshuset ble mottbehandlet
- Flere store sitkagraner ble felt på Flaggstanghaugen. Dette ble utført av brannvesenet og Kristiansund skog- og trepleie.
- Toalettet i våningshuset reparert
- Stablet takstein på låven. Tidligere var disse lagret flere steder utendørs
- Flaggstangen malt
- Foreningen trykket opp T-skjorter,
- Laget krus med logoen . Sponset av Anne Sidsel Grødal
- Juletsalg
- Arrangerte flere messer herunder julemesse med kafesalg
- Arrangerte åpne dager
- Jevnlig oppdatering av hjemmesiden
- Nytt tak lagt på melkekjøla av privat firma (Goma bygg as og Kristiansund takservice) som gjorde jobben gratis
- Parkvesenet undersøkte tilstanden til trærne i Hestehagen. Den er ikke god grunnet soppangrep.
- Hjelpemidler til kjøkkenet kjøpt inn

- Fikk langtidslåne stor gressklipper gratis
- Venneforeningen kjøpte kantklipper
- Besøk fra kommunale institusjoner og ideelle lag og foreninger
- Kristiansund kommune ved parkvesenet og personell fra Atlanterhavsbadet har vist stor velvilje med utlån av utstyr og containere.
-

(Foto: Rune Kristiansen)
Bentz)

(Foto: Torill Bøifot Bentz)

(Foto: Torill Bøifot)

Bilder fra julemessa 2018

AKTIVITETEN I 2018

Dette året ble interimsstyret avløst av et ordinært styre. Dette skjedde i mai på årsmøtet. Det nye styret består av:

- Jan Brede Falkevik (leder) 2 år
- Rune Kristiansen (nestleder) 1 år
- Karin Lyngeng (styremedlem) 1 år
- Johan B. Siira (styremedlem) 2 år
- Anne Marit Davidsen (styremedlem/sekretær) 1 år

Vara: - Sigrid Bjøringsøy, 1 år - Anita Brevik, 1 år

Det er avholdt flere styremøter.

Av arbeidsoppgaver dette året kan nevnes:

- Slått gresset flere ganger i løpet av sesongen
- Montert innsatspipe
- Saget ved og lagt i sekker. Sekkene ble plassert på låven
- Ryddet første etasje på låven. Her var mye tungt utstyr fra et nedlagt bakeri lagret
- Arrangerte julemesse 7. - 9. desember
- Malt dørene på våningshuset
- Guidet besøkende på gården
- Holdt auksjon over gamle ting som ikke tilhørte gården. Inntekten gikk til gården
- Arrangert flere fotokurs på gården. Inntekten gikk til gården
- Julekos i våningshuset 28. desember.

25.08.18 hadde gården hyggelig besøk av tidligere beboere Karl Ragnar Gjertsen (konservator og sjef ved Nordmøre museum) og hans kone Ellen Gjertsen. Her avbildet sammen med Marianne Glærum.

(Foto: Rune Kristiansen)

Vi har fått en stor oppslagstavle av kommunen. Den skal settes opp ved innkjørselen fra vest.

I vår hadde venneforeningen møte med representant fra Fortidsminneforeningen. Vi mener vi ikke vil ha særlig utbytte av å bli medlem her.

Et firma har taksert kostnadene for restaurering av sørveggen på våningshuset. Dette arbeidet håper vi kan bli utført i 2019.

Styret har hatt flere møter med kommunen og andre instanser i rapporteringsåret.

Flere ganger har NG (Norsk Gjenvinning) lånt oss containere gratis.

(Foto: Rune Kristiansen)

En del av veggmaleriene i 2. etasje på våningshuset

Dalen gård har mange venner både i Kristiansund kommune, blant private firmaer og i befolkningen. Det har vi fått demonstrert mange ganger siden venneforeningen så dagens lys i 2016. Dette inspirerer styret, medlemmene og forhåpentligvis andre aktører til å stå på fremover ikke bare for å hindre videre forfall, men gjennomføre en renovering som vil vise hvilken perle Dalen gård med sin beliggenhet midt i byen er.

Kristiansund 12. mars 2019

Styret

AKTIVITETER PÅ DALEN GÅRD I 2019

1. Malt andrestrøket på ytterdørene i våningshuset
2. Januar: Dugnad med rydding og vask etter julemessen.
3. Skrappt og malt nordveggen på våningshuset med to strøk
4. Montert og demontert stillas på nordveggen
5. Skrappt og malt østveggen på våningshuset med to strøk
6. Montert og demontert stillas på østveggen
7. Malt døren inn til melkeboden med to strøk
8. Malt døren inn til låvens 1. etasje med to strøk
9. Skrappt og malt gelendrene til kjelleren i våningshuset på nord- og østsiden av huset
10. Slått gresset flere ganger, men kun en gang i Hestehagen
11. Spredt jordhaug utover i Hestehagen
12. Anskaffet ny motorisert gressklipper etter innsamlingsaksjon
13. Kjøpt inn kantklipper slik at vi nå har to
14. Fjernet gulvbelegg i to rom i 1. etasje i våningshuset
15. Malt melkeboden utvendig
16. Montert beslag på taket på melkeboden
17. Tettet taket på dukkestuen
18. Malt dukkestuen med to strøk
19. Montert taklys i 1. etasje på låven
20. Vasket 1. etasje i våningshuset
21. Hatt bevertning ved en rekke anledninger
22. Fått låne bil gratis av firma
23. Øystein Larsen har reparert døren inn til melkeboden og satt på blykappe på to hull på østveggen
24. Hatt flere styremøter
25. Møte med representant for Sparebank 1 om sponsormidler
26. Søkt Sparebanken 1 om penger. Fikk 25 000 kroner
27. Sendt søknader til fylket om arbeid som ønskes utført på gården inneværende år
28. Malt sittebenker
29. Omvisninger
30. Holdt foredrag om Dalen gård i Nordmøre Historielag
31. 17. Juli kom TK på besøk for å lage reportasje om gården
32. Jan Gjølseth samlet kobber som vi fikk selge. Fikk inn 3401 kroner.
33. 6. juni: Besøk av andre lag og foreninger
34. 26. Mai: Åpent hus med kafesalg
35. Avtale inngått med malingsprodusenten Møretyri. 50 prosent avslag på det vi kjøper
36. Åpne dager + Grilldag
37. Samlet sammen kvister i Hestehagen og andre steder i området. Kommunen hentet
38. Utarbeidet aktivitetsrapport for årene 2016 – 2018
39. Terje Grønseth laget fat, skåler etc. fra trær som stod på eiendommen. Donerte tingene for salg

40. Februar: Parkvesenet inspiserte trærne i Hestehagen. Ett til to trær må felles grunnet soppangrep. Ett tre felt.
41. Hatt flere møter med kulturetaten
42. 21. september: Odd Williamsen fra museet holdt foredrag på gården om maleriene
43. 22. august: Venneforeningen holdt foredrag om gården for revmatikerforeningen
44. September: Møte med Christ Allan Sylthe om arbeidsoppgaver på gården.
45. September/oktober: Firmaet Øystein Larsen har skrappt og malt sørveggen på våningshuset + foretatt noen reparasjoner.
46. Lagt midlertidig gulvbelegg på to gulv i 1. etasje i våningshuset med tanke på julemessen.
47. Oktober: Fotokurs v/ Rune. Inntektene går til Dalen gård.
- ~~48. Flere styremøter i løpet av året~~
49. Klargjøring til julemessen 2019

Bruksavtale for Dalen gård.

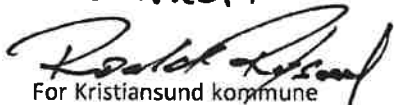
Kort om prosjektet: Dalen gård eies av Kristiansund kommune (heretter KK.) I 2016 ble venneforeningen for Dalen gård opprettet (heretter DGV). DGV er registret i Brønnøysundregistrene.

- 1: KK står som eier av gården.
 - 2: KK dekker alle infrastrukturelle utgifter som strøm, vann, forsikringer og kommunale avgifter.
 - 3: KK tillater DGV å disponere hele anlegget (det er 6 bygninger på gården) i sin helhet og godtar fremleie (se eget punkt om dette).
 - 4: Denne avtalen kan sies opp med 1 mnd varsel fra begge parter og avtalen har ingen fastsatt bindingstid.
-
- 1: DGV bidrar til å vedlikeholde anleggene. I det menes stell av uteområder slik som klipping av gress, lettere vedlikehold på bygninger slik som vasking og innvendig/utvendig maling.
 - 2: DGV bidrar i restaureringen av bygningsmassen der hvor de kan fungere som medhjelpere.
 - 3: DGV har egen økonomi som i sin helhet går til restaureringen og som ved styrevedtak fordeles i prosjektet.
 - 4: Denne avtalen kan sies opp med 1 mnd varsel fra begge parter og avtalen har ingen fastsatt bindingstid.

Punkt om fremleie.

DGV ønsker å fremleie hovedbygningen og de andre bygninger til inntekt for nåværende og fremtidig restaureringsarbeid. Med framleie menes ikke fast (heltids) utleie av rom/areal, men kun utleie til enkeltstående arrangement, eller ukentlige møter. Styret for DGV avgjør størrelse på leieavgift som i sin helhet går tilbake til DGV sin konto.

20.08.2019

For Kristiansund kommune

KRISTIANSUND KOMMUNE
EIENDOMSDRIFT

For Dalen gård venneforening: